

Lokál jednotného a nominatív a akuzatív množného čísla slov zakončených na -r a -l vzoru *dub*

Pravidelne podľa vzoru *dub* sa skloňujú domáce aj cudzie slová na

- -ar, napr. *dar* – o *dare* – *dary*, *bar*,
- -ir, napr. *nadir* – o *nadire* – *nadiry*,
- -yr, napr. *syr* – o *syre* – *syry*, *zefyr*,
- -ýr, napr. *pýr* – o *pýre* – *pýry*, *porfýr*,
- -or s nepohyblivým o, napr. *dvor* – o *dvore* – *dvory*, *motor*,
- -ór, napr. *lavór* – o *lavóre* – *lavóry*,
- -ôr, napr. *bôr* – o *bôre* – *bôry*,
- -ur, napr. *Jur* – o *Jure* – *Jury*, *purpur*,
- -úr, napr. *mechúr* – o *mechúre* – *mechúry*, *azúr*,
- -al, napr. *val* – o *vale* – *valy*, *futbal*,
- -il, napr. *profil* – o *profile* – *profily*,
- -íl, napr. *Níl* – o *Níle* – *Níly*, výnimka: *apríl* – o *apríli* – *apríly*,
- -yl, napr. *vinyl* – o *vinyle* – *vinyly*,
- -ýl, napr. *štýl* – o *štýle* – *štýly*,
- -ol s nepohyblivým aj pohyblivým o, napr. *kostol* – o *kostole* – *kostoly*,
protokol; *kotol* – o *kotle* – *kotly*;
- -ól, napr. *góľ* – o *góle* – *góly*, výnimka: *cól* – o *cóle/cóli* – *cóly/cóle*,
- -ul, napr. *titul* – o *titule* – *tituly*.

Pravidelne sa skloňujú aj **domáce** slová na

- -el, napr. *povel – povele – povely*, výnimka: *kel* (zelenina) – o *keli – kely*,
- -iel, napr. *diel – o diele – diely*.

Nepravidelne sa skloňujú

- slová na -ál, napr. *kryštál – o kryštáli – kryštály*. Nasledujúce slová majú v nominatíve a akuzatíve množného čísla príponu -e: *pedál – o pedáli – pedále, sandál – o sandáli – sandále, kanál – o kanáli – kanály/kanále*. Pravidelne sa skloňujú tieto slová: *bál – o bále – bály, globál, paškál, paušál, šál, škandál*;
- cudzie slová na -el s nepohyblivým e, napr. *hotel – o hoteli – hotely*,
- slová na -ár, napr. *adresár – o adresári – adresáre*. Pravidelne sa skloňujú slová *nesvár – o nesváre – nesváry, nešvár, pár, suchopár, svár*;
- cudzie, ale aj niektoré slovenské slová zakončené na -er s nepohyblivým e, napr. *címer – o címeri – címery; čemer – o čemeri – čemery, jer*. Pravidelne sa skloňujú slová *džber – o džbere – džbery, charakter, íver, páper, sever, transfer, večer* a zložené slová zakončené na -ber, -der, -mer, -ter, -ver, napr. *zber, úder, časomer, náter, uzáver*;
- slová na -ér, napr. *likér – o likéri – likéry*,
- slová na -iar, napr. *stožiar – o stožiari – stožiare*,
- slová na -ier, napr. *papier – o papieri – papiere*,
- niektoré slová na -ír: *Alžír – o Alžíri – Alžíry, klavír – o klavíri – klavíry, klystír – o klystíre/klystíri – klystíry, revír – o revíre/revíri – revíry*. Ostatné sa skloňujú pravidelne: *elixír – o elixíre – elixíry, empír, fixír, gejzír, kašmír, Kašmír, vesmír, zafír, zefír*;
- slová *júl – o júli – júly* a *jún – o júni – júny*,
- cudzie slová na -el s pohyblivým e, napr. *artikel – o artikli – artikel, bicykel – o bicykli – bicykle, binokel, debakel, fascikel, fenikel, kábel, monokel, motocykel*,

nikel, šmirgel (končí sa na /l/), *triangel, vehikel*. Domáce slovo (sloní) *kel – o kles* – *kly* sa skloňuje pravidelne;

- cudzie slová na -er s pohyblivým e, napr. *alabaster – o alabastri – alabastre, amfiteáter, ampérmetr, bager, barometer, bunker, céder, centiliter, cinóber, cviker, cylinder, december, dekameter, didakter, Dneper, Dnester, fiaker, filter, Jáger, káder, kalander, kaliber, kandeláber, kataster, kilometer, kváder, láger, lajster, liter, luster, manéver, meander, meter, november, oker, október, oleander, orchester, parameter, paternoster, púder, pulóver, raster, register, sekvester, semester, september, sveter, šláger, tender, tetraéder, triéder, ulster, voltmeter, žáner*. Domáce slovo *ker – o kre – kry* sa skloňuje pravidelne;
- tieto slová na -or s pohyblivým o: *gófor – o gófri – gófre, hámor, kópor, kufor, Pôtor, šiator*. Nasledujúce slová sa skloňujú pravidelne: *bahor – o bahre – bahry, cukor, uhor, vietor, víchor, vôdor*.
- aj slová bez pohyblivej samohlásky, ktoré majú pri skloňovaní podobné tvary ako cudzie slová s pohyblivou samohláskou, napr. *ansámbel/ansámpl – o ansámbli – ansámble, gúgl – o gúgli – gúgle, timbre – o timbri – timbre*.

Zdroje: Morfológia slovenského jazyka 1966, Slovenské slovníky SAV, internet.

Autor: Peter Hukel